

AKO BYŤ SYNODÁLNOU CIRKVOU V MISII

SPOLOČNE KRÁČAJME AKO PÚTNICI

NÁDEJE

celoslovenské synodálne stretnutie
Nimnica 25. - 26. január 2024
pracovné výstupy

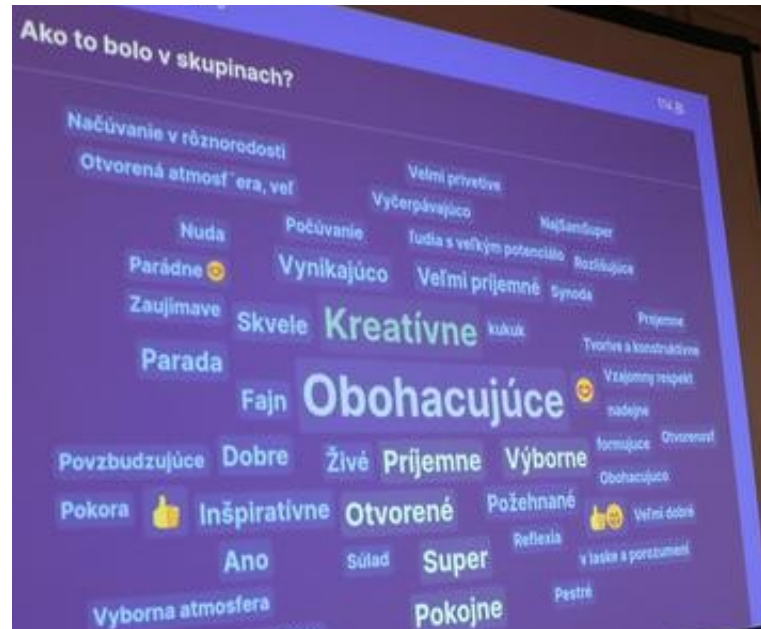

Foto: Peter Zimen

TAKTO SME PRACOVALI

Pomenovanie vlastného postoja

Každá skupina mala vopred určeného moderátora, facilitátora a zapisovateľa. Tí boli na prácu vopred zaškolení v jednotnej metodike. Po otvorení programu mala každá skupina už počas prvého večera vyhradený jeden stôl, kde prebehlo zoznámenie účastníkov. Tí boli vyzvaní, aby si do začiatku programu nasledujúceho dňa sformulovali svoje poslanstvo k zvolenej téme. Taktiež boli povzbudení k odvahe, aby sa slobodne pustili v uvažovaní ľubovoľným smerom: v čom ma téma oslovuje, alebo kde vidím ťažkosti, prípadne, aký návrh viem k téme dodať. Vlastnú myšlienku si účastníci mali pripraviť v rozsahu jednej vety.

Práca v skupine

Na druhý deň sa pracovalo počas dopoludňajšieho programu v skupinách dve hodiny. Po úvodnej modlitbe dostal každý v prvom kole od moderátora priestor na trojminútovú prezentáciu svojho poslanstva. Následne facilitátor zapísal poslanstvo v krátkej vete na papier. Počas prvého kola sa nikto k prezentovaným tézám nevyjadroval. Po jeho ukončení členovia skupiny nechali mozaiku viditeľne umiestnených poslanstiev na seba pôsobiť vo chvíli ticha. Diskusia pokračovala s cieľom dopracovať sa k trom vetám, ktoré by obsahovali najdôležitejšie odkazy za celú skupinu. Skupiny si mohli zvoliť aj formu hlasovania o už naformulovaných vetách.

Prezentácia v pléne

V popoludňajších hodinách program pokračoval v pléne. Moderátor postupne predstavil výsledné trojice viet za každú skupinu. Z každej trojice odprezentovaných viet mali členovia pléna možnosť cez aplikáciu sli.do zaujať svoj osobný postoj výberom troch slov. Po zozbieraní slov aplikácia vytvorila mapu s dôrazom na frekvenciu použitia jednotlivých slov. V nasledovných 8 kapitolách sú výsledky diskusných skupín zhrnuté pomocou hlavných odkazov k danej téme a ku každej z nich je zobrazená mapa slov vzniknutá pri práci v pléne.

1. TÉMA: CIRKEV JE MISIA

Po prezentovaní hlavnej myšlienky každého účastníka sa pracovná skupina zhodla na troch posolstvách.

Úspešná misia začína zjednotením sa a nadšením pre spoločný cieľ

Diskutujúci zdôrazňujú, že úspech misie Cirkvi sa opiera o schopnosť jej členov pracovať so spoločným zápalom a víziou. Zjednotenie a nadšenie sú pre dosiahnutie spoločných cieľov kľúčové. Účastníci vnímajú, že misia Cirkvi si vyžaduje nielen dobre organizované plány, ale predovšetkým vnútorné presvedčenie, ktoré môže viesť a inšpirovať ostatných. Úloha spoločenstva bola zdôrazňovaná viackrát – ide o potrebu vytvárať v rámci Cirkvi pevné spoločenstvá, kde sa členovia cítia spojení a motivovaní spoločným cieľom.

Implementácia programov do farností, ktoré pozývajú rôznych ľudí do menších buniek – „stretiek“

Tento bod upozorňuje na význam malých spoločenstiev alebo „buniek“ vo farnostiach, ktoré sú považované za efektívne prostriedky na dosiahnutie väčšej angažovanosti. Dôležité je zapájať rôzne skupiny ľudí s rôznymi záujmami a požadím, čím sa podporuje bohatstvo rozmanitosti vo farnosti. Takéto programy umožňujú hlbšie osobné vzťahy a duchovné skúsenosti, ktoré sú ťažšie dosiahnuteľné v rámci masových podujatí.

Každý človek má svoje originálne poslanie, ktoré objavuje a napĺňa malými skutkami sebadarovania

Účastníci diskusií zdôrazňujú, že každý jednotlivec má jedinečný prínos a poslanie v rámci Cirkvi, a že objavenie a naplnenie tohto poslania je cestou k osobnej plnosti a rastu. Taktiež poukazujú na hodnotu drobných skutkov lásky a obety v každodennom živote, ktoré sú základom pre naplnenie väčšieho poslania. Zdôrazňujú proces osobného rastu a duchovného hľadania, v rámci ktorého každý človek objavuje a rozvíja svoje jedinečné dary a schopnosti.

2. TÉMA: ŽENY V ŽIVOTE A MISII CIRKVI

Výsledky diskusií zástupcov slovenských spoločností boli pretavené do výpovedí, z ktorých každá volá po vytváraní príležitostí pre ženy v Cirkvi.

Buďme odvážni a otvorení pre vytváranie priestoru a príležitostí ženským charizmám

Táto výpoveď zdôrazňuje potrebu vytvárať priestor pre ženy v rôznych oblastiach cirkevného života, čím sa podporuje rozmanitosť a bohatstvo chariziem v misii Cirkvi. Vyjadrená bola aj myšlienka, že je potrebné prekonávať tradičné predsudky a bariéry, ktoré bránia plnému zapojeniu sa žien do cirkevného života.

Mnoho žien nemá príležitosť, aby sa prejavili

S touto myšlienkou súvisela potreba identifikovať existujúce bariéry pre zapojenie žien. Účastníci poukázali na prekážky, ktoré bránia ženám prejsť ich talenty a schopnosti v Cirkvi. Taktiež bola vyzdvihnutá potreba vytvoriť konkrétne príležitosti pre ženy, aby sa mohli aktívnejšie zapojiť a prejsť svoje jedinečné charizmy.

Pozvime ženy do všetkých oblastí života Cirkvi, vrátane rozhodovania, aby tam priniesli „duchovné materstvo“ v sprevádzaní, formácii, ochrane maloletých, modlitbe

Táto výpoveď zdôrazňuje potrebu zabezpečiť rovnaké možnosti pre ženy, nielen v plnení niektorých úloh, ale aj v procesoch rozhodovania v Cirkvi. Navrhuje sa, aby Cirkev prehodnotila a rozšírila úlohy a pozície, ktoré môžu ženy v Cirkvi zaujať, vrátane tých, ktoré sú tradične vyhradené pre mužov. Taktiež bol vyjadrený názor, že zapojenie žien do všetkých aspektov cirkevného života, vrátane rozhodovania, by malo pozitívny vplyv na celkovú misiu Cirkvi.

3. TÉMA: ZASVÄTENÝ ŽIVOT, LAICKÉ ZDRUŽENIA A HNUZIA: CHARIZMATICKÉ ZNAMENIA

Vyjadrenia zúčastnených na skupinovej práci sa týkajú viacerých aspektov cirkevného života a spirituality.

Cirkev je živý organizmus, v ktorom má každý svoje miesto v rozmanitosti darov

Každý človek má jedinečné dary a talenty, ktoré sú cenné a ktoré by mali byť rozpoznané a upevnené. Bolo zdôraznené, že Cirkev ako telo Kristovo sa skladá z rôznych častí, kde každý jednotlivec prispieva k celku a je pre druhých darom. Rozmanitosť darov umožňuje zakúsiť Božiu blízkosť.

Neuhášajme charizmy druhých – Boh nimi realizuje svoj zámer

Je potrebné rozprávať o dôležitosti podpory a ocenenia iných, namiesto potláčania „rušivých“ názorov alebo ich ignorovania. Taktiež je potrebné viac diskutovať o tom, že charizmy druhých sú súčasťou Božieho plánu a že každý má v ňom svoju úlohu.

Svedčiť koherentným a radikálnym životom podľa evanjelia

Vyjadrenia sa zameriavali na potrebu autentického kresťanského života, ktorý je v súlade s evanjeliom a vyžaruje hlboký záväzok. Niektorí diskutujúci považovali za potrebné vyzdvihnúť radikálnosť evanjelia, ktoré vyzýva k zmene života a odvahe žiť v láske a službe.

4. TÉMA: DIAKONI A KŇAZI V SYNODÁLNEJ CIRKVI

Z výsledkov pracovnej skupiny je možné sumarizovať a analyzovať nasledovné body.

Kristov kňaz, formovaný a premieňaný láskou pre službu Cirkvi v misii

Dôležitý je dôraz na permanentnú formáciu a osobný rast kňaza, ktorý by mal byť vedený láskou a zamerané na službu Cirkvi. To zahŕňa duchovnú, teologickú, pastorálnu a ľudskú formáciu. Láska by mala byť kľúčovou motiváciou pre všetky aspekty kňazskej služby, od dennodennej pastoračnej práce v najbližšej komunite až po misie na globálnej úrovni.

Láska k ľuďom – podstatná súčasť identity kňaza

Kňazská identita by mala byť hlboko zakorenená v láske a vzťahoch s ľuďmi, ktorým slúži. Podľa diskutujúcich by mal byť kňaz prístupný a empatický voči potrebám svojich farníkov, citlivý k osobným príbehom a situáciám ľudí, s ktorými sa stretáva, a snažiť sa o pochopenie ich životných skúseností a perspektív. Pravá láska k ľuďom sa prejavuje angažovanosťou v komunite, kde kňaz pôsobí nielen ako duchovný vodca, ale aj ako súčasť spoločenstva.

Ľudskosť v normálnosti

Kňaz je viditeľným príkladom ľudskosti. Byť „normálny“ znamená byť prístupný, nie odtrhnutý alebo odlišný od tých, ktorým slúži. Je dôležité, aby kňaz žil autentický život, v ktorom sú jeho slová a skutky v zhode. To pomáha budovať dôveru a rešpekt v komunite. Kňazova ľudskosť by mala byť prepojená s jeho duchovným životom, čo znamená, že jeho vonkajšie prejavy a činy by mali byť v súlade s jeho vnútornými presvedčeniami a duchovným záväzkom.

7. TÉMA: MISIA V DIGITÁLNOH PROSTREDÍ

Diskutujúci zdôrazňujú potrebu odvážneho prístupu k digitálnym médiám, zameraného na poskytovanie hodnotného obsahu zakoreneného v autentickom prežívaní viery. To má zmysel len vtedy, ak vedie k hlbšiemu angažovaniu sa a vytváraniu zmysluplných spojení medzi ľuďmi v online priestore.

Nebáť sa učiť a skúšať aj nové veci

Diskutujúci vyzývajú k odvahe vstúpiť do digitálneho sveta bez strachu a s otvorenosťou pre nové možnosti, ktoré tento priestor ponúka. Je dôležité neustále sa vzdelávať a držať krok s technologickým vývojom, aby sme mohli efektívne využívať digitálne nástroje pre misiu Cirkvi. Podporuje sa experimentovanie s rôznymi formami digitálneho vyjadrovania, aby sa našli nové a kreatívne spôsoby ako osloviť a povzbudiť ľudí.

„Vy im dajte jesť“ na pustom mieste sociálnych sietí

Poukazuje sa na potrebu poskytovať hodnotný a výživný obsah na sociálnych sieťach, kde ľudia často strácajú čas „skrolovaním“ bez toho, aby našli niečo skutočne naplňajúce. Sociálne siete možno chápať ako „pusté miesta“, kde je potrebná prítomnosť Cirkvi, aby poskytovala duchovnú výživu a viedla ľudí k hlbšiemu zmyslu a porozumeniu. Zástupcovia spoločenstiev vyzývajú k zdieľaniu obsahu, ktorý by mohol potešiť a odpovedať na hľadanie mladých ľudí a poskytnúť im duchovné usmernenie.

Kresťanská misia v digitálnom svete je bez hlbkej a prežívanej viery len lacný influencing

Zdôrazňuje sa, že misia v digitálnom priestore musí byť zakorenená v autentickej a prežívanej viere, inak riskuje, že bude vnímaná len ako povrchné ovplyvňovanie bez hlbších obsahov. Dôležitá je integrita a autenticita, kde digitálne vyjadrenie zrkadlí skutočný život a presvedčenie, a nie len marketingové triky alebo povrchné vystupovanie. Misia musí ísť nad rámec zdieľania obsahu a smerovať ku skutočnej interakcii a vytváraniu komunity, kde sa hodnoty viery prejavujú konzistentne a pravdivo.

8. TÉMA: SYNODÁLNY PRÍSTUP K FORMÁCII

Z diskusií účastníkov možno zhrnúť tri nasledujúce hlavné oblasti, ktoré sa týkajú formácie.

Cez osobný vzťah a spolukráčanie prinášať sebazpoznávanie a stálu premenu

Dôležitým aspektom formácie je rozvíjanie osobných vzťahov vedúcich k spoločnému rastu, ktorý pomáha jednotlivcom lepšie sa spoznávať a pristupovať k neustálym vnútorným zmenám. Sebazpoznávanie a schopnosť reflektovať svoj vlastný duchovný a osobný rast sú pre hlbšie vnímanie živého vzťahu s Bohom kľúčové. Spolupráca a vzájomné delenie sa o skúsenosti s inými sú neoddeliteľnou súčasťou formácie, ktorá vedie k autenticite viery.

Dobrá formácia sa deje v malých skupinách, ktoré vytvárajú stimuly pre všestranný rozvoj osobnosti

Malé skupiny poskytujú ideálne prostredie pre všestranný rozvoj, pretože umožňujú bližší a intímnejší vzťah, kde môže dochádzať k pravidelným stimulom pre osobnostný rast. Tento prístup umožňuje väčšiu zapojenosť a personalizovaný prístup, ktorý reaguje na jedinečné potreby a talenty každého člena. Skupiny by mali byť zdrojom vzájomnej podpory, odovzdávania skúseností a povzbudenia na ceste viery a osobného rozvoja.

Na ceste k opravdivej synodálnej formácii je nevyhnutná osoba formátora

Ten by mal byť viac než len učiteľom; mal by byť sprievodcom a mentorom, ktorý je otvorený vedeniu Duchom Svätým a ktorý prejavuje blízkosť, radosť a zrelosť vo vzťahu k tým, ktorých formuje. Osobná angažovanosť a svedectvo formátora sú nevyhnutné pre autentickú a účinnú formáciu, ktorá vedie k hlbšiemu prijatiu viery a zmysluplnému kresťanskému životu. Formátor by mal byť vzorom synodality, to znamená, že formácia sa nedeje izolovane, ale v kontexte širšieho spoločenstva a v dialógu s rôznymi členmi Cirkvi.

POKRAČUJEME: ĎALŠIE MÍL'NIKY

Pútnici nádeje

Na záver programu stretnutia predseda KBS Mons. Bernard Bober gestom odovzdania „vrecúška soli“ odprevádzal účastníkov do svojich domovov: „Prajem nám všetkým, aby sme s týmto vedomím vykročili medzi ľuďmi a boli znamením slobody a nádeje. Nie ako ‚ty‘ a ‚ja‘, ale spoločne ako ‚my‘. Sila kresťanov spočíva v spoločenstve, vo vzťahoch, v stretnutí. Nestarajme sa o to, koľkých oslovíme či pritiahneme. Len majme Kristovu chuť. Nech malé vrecúško soli, ktorú dostanete, je pre vás pripomienkou nielen týchto krásnych chvíľ, ale aj poslania, ktoré nám kresťanom bolo zverené.“

Regionálne konzultácie

Čas synody nekončí. Synodalita je „životným štýlom“ Cirkvi na všetkých úrovniach. Úlohou Generálneho sekretariátu KBS je, aby z konzultácií v Nimnici, ako aj z ďalších podnetov od odborníkov a z diecéz vypracoval súhrnnú správu, ktorú je potrebné poslať do Vatikánu do 15. mája 2024. Účastníci celoslovenského stretnutia odchádzali s ponukou pokračovať v synodálnych konzultáciách vo svojich spoločenstvách.

Celoslovenská záverečná správa

Pracovné výstupy a metóda z Nimnice môžu byť podkladom pre ďalšiu prácu vo farnostiach a spoločenstvách. Výstupy z týchto konzultácií v rozsahu max. 2 A4 majú možnosť poslať na mail: sekretariat@kbs.sk do 5. apríla. Štruktúru výstupu odporúčame formulovať v troch oblastiach: v čom máme zhodu, otázky pre ďalšiu reflexiu, návrhy. Práca v skupinách môže byť vedená metodikou, akou sme pracovali v Nimnici, spôsob práce si však volí miestne spoločenstvo podľa vlastnej kreativity.

Zozbierané podnety budú spolu s podkladmi z Nimnice spracované do celoslovenskej záverečnej správy.

Foto: ČaV, Zuzana Kostková